

1

Η γνωριμία μου με τον Αριστείδη

Το τηλέφωνο χτυπούσε όταν άνοιγα την πόρτα του γραφείου. Μόλις είχα τελειώσει τη διάλεξή μου στο μάθημα της Βιοποικιλότητας 2-4 μ.μ. Συνήθως μετά το μάθημα επιστρέφω στο γραφείο για μια τελευταία ματιά στις υποχρεώσεις της επόμενης μέρας. Άφησα βιαστικά την τσάντα με το laptop και τον προβολέα και έψαξα να βρω το τηλέφωνο, το οποίο ακουγόταν κάτω από κάτι έγγραφα.

- Παρακαλώ.
- Ο κύριος Χιντήρογλου;
- Ναι, παρακαλώ.
- Κύριε καθηγητά, συγγνώμη για την ενόχληση, λέγομαι Αριστείδης Τρούφας. Με σύστησε σε εσάς ένας κοινός μας φίλος, ο Στέργιος Ραπανάκης, ο ουρολόγος σας.
- Παρακαλώ, πώς μπορώ να σας φανώ χρήσιμος;
- Θα ήθελα ένα ραντεβού, αν είναι δυνατό, για κάτι που ενδεχομένως να σας ενδιαφέρει.
- Περί τίνος πρόκειται;
- Είμαι μέλος της οργανωτικής επιτροπής ενός διεθνούς συνεδρίου ουρολογίας που πρόκειται να διεξαχθεί στη Θεσσαλονίκη, τον ερχόμενο Μάιο, και θα ήθελα τη συμβολή σας.
- Δεν καταλαβαίνω σε τι μπορεί να φανεί χρήσιμος ένας θαλάσσιος βιολόγος σε ένα συνέδριο ουρολογίας.

- Απλά θα ήθελα να σας εξηγήσω από κοντά τις φιλοδοξίες των συνεργατών μου.
- Πολύ ευχαρίστως, αν και δεν βλέπω πού μπορώ να σας φανώ εγώ χρήσιμος. Τι θα λέγατε να πίνουμε έναν καφέ την Κυριακή στις 11 π.μ. στο καφέ Εμιγκρέ στην οδό Αλεξάνδρου Σβώλου, δίπλα στο πάρκινγκ της ΔΕΘ, γιατί το εβδομαδιαίο μου πρόγραμμα είναι αρκετά φορτωμένο.
- Πολύ καλά, στις 11 π.μ. την Κυριακή. Ευχαριστώ θερμά. Καλό απόγευμα. Να ξέρετε πως είμαι ψηλός με αραιά μαλλιά και θα κρατώ μια δερμάτινη καφέ τσάντα με τον φορητό μου υπολογιστή.
- Και εγώ είμαι φαλακρός, κοντός, με αυξημένη μυϊκή μάζα (ακούστηκαν στο ακουστικό συγχρόνως τα γέλια μου και η δική του ευχάριστη ανταπόκριση). Σας εύχομαι καλό απόγευμα.
- Επίσης.

Η εβδομάδα πέρασε όπως πάντα χωρίς να το καταλάβω. Οι υποχρεώσεις την περίοδο αυτή είναι τόσες που δεν σ' αφήνουν να καταλάβεις τη δύναμη των στιγμών. Από το σαββατόβραδο είχα ενημερώσει την Κλειώ, τη σύζυγό μου, για το ραντεβού της Κυριακής και πως ήμουν περίεργος για την έκβασή του.

Την Κυριακή ξεκίνησα από το σπίτι με τα πόδια. Ο καιρός ήταν καλός. Σε περίπου μισή ώρα βρέθηκα έξω από το καφέ Εμιγκρέ. Ήμουν ήδη αργοπορημένος σύμφωνα με το ακαδημαϊκό τέταρτο. Αμέσως εντόπισα έναν τύπο ψηλό με αραιά μαλλιά, με μια τσάντα δερμάτινη. Ρώτησα αν ήταν ο κύριος Αριστείδης, και αφού χαιρέτηθήκαμε στα όρθια, κάθισα. Το καφέ είναι από τα πιο συμπαθή της περιοχής. Τα τραπεζάκια μάλιστα που βρίσκονται κοντά στο μπαρ, στο βάθος του καταστήματος, εκτιμώ πως είναι τα καλύτερα. Εκεί πηγαίνω, συχνά-πυκνά, για να διορθώσω γραπτά, όταν με πιάνει το άγχος, και η αλλαγή παραστάσεων επιβάλλεται.

- Λοιπόν, κύριε Αριστείδη, είμαι όλος αφτιά.
- Κύριε καθηγητά.

Δεν πρόλαβε να αρχίσει και τον διέκοψα λέγοντάς του πως δεν

υπάρχει λόγος να με αποκαλεί συνέχεια «κύριε καθηγητά» και πως το όνομά μου είναι Χάρης και πως η αξία και ο σεβασμός δεν δείχνονται με τέτοιου είδους επικλήσεις εκτός χώρου, πόσο μάλλον όταν η συνάντηση είναι πρωτίστως κοινωνικού χαρακτήρα.

Τη στιγμή που τελείωσα την πρότασή μου ήρθε το γκαρσόν. Η παραγγελία δεν κράτησε πάνω από 30 δεύτερα. Και οι δύο παραγγείλαμε καπουτσίνο.

- Ξέρεις, Αριστείδη, έχω διοργανώσει και εγώ διεθνή συνέδρια και γνωρίζω το τρέξιμο που έχει μια τέτοια διοργάνωση, αλλά δεν βλέπω πού κολλάω εγώ στην όλη ιστορία.
- Να σας πω. Ξέρετε με τον Στέργιο, ο οποίος παρεμπιπτόντως εκτός από φίλος και συνάδελφος είναι και πρώτος μου ξάδελφος, συζητήσαμε την πρόταση της οργανωτικής επιτροπής. Πάνω στην κουβέντα μου πρότεινε εσάς, ως μια εξαιρετική περίπτωση.
- Ναι, αλλά ακόμα δεν καταλαβαίνω. Γιατί είμαι μια εξαιρετική περίπτωση;
- Φυσικά και έχετε δικίο. Νόμιζα πως ο Στέργιος σάς είχε ενημερώσει σχετικά.
- Όχι. Προφανώς δεν τα κατάφερε, αλλά μπορεί και να το ξέχασε. Έχει τόση δουλειά που θα μπορούσε να πει κανείς πως είναι και αναμενόμενο.
- Λοιπόν, η επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν εκτός από εμένα και άλλοι τρεις συνάδελφοι που εκπροσωπούν τα τρία μεγάλα κέντρα ουρολογίας της Ευρώπης, Γαλλίας, Αγγλίας και Ιταλίας, συμφώνησε να δώσουμε και έναν κοινωνικό χαρακτήρα στις εισηγήσεις που σχεδιάζεται να γίνουν. Έτσι προτάθηκε να δώσουμε την ευκαιρία σε έναν ασθενή να εκφράσει τις εμπειρίες του από τη θεραπευτική αντιμετώπιση του καρκίνου του προστάτη. Να διατυπώσει με άλλα λόγια την όλη αντιμετώπιση του ζητήματος, σε επίπεδο κοινωνικό και ψυχολογικό, ποια προβλήματα αντιμετώπισε και με ποιους τρόπους έδωσε λύσεις σε αυτά τα προβλήματα. Ξέρετε, αυτή η διάσταση της αλληλεπίδρασης με-

ταξύ των θεραπόντων γιατρών, των ασθενών και της ευρύτερης κοινωνίας δεν έχει μέχρι σήμερα δοθεί, παρά μόνο τώρα τελευταία και δειλά-δειλά μέσα από τα διάφορα κοινωνικά δίκτυα και τα μπλογκ στο διαδίκτυο.

- Αν και άρχισα να καταλαβαίνω την ιδέα σας, εντούτοις δεν καταννώ ακόμα πώς καταλήξατε σε μένα.
- Να, συζητώντας το θέμα αυτό με τον Στέργιο, μου πρότεινε εσάς ως έναν από τους εισηγητές της πρώτης μέρας, για τους εξής λόγους. Καταρχήν μου είπε πως γράφετε ένα βιβλίο για τη δική σας περιπέτεια. Πως είστε ένας άνθρωπος εξωστρεφής με επισημονική αντίληψη και πως ως ακαδημαϊκός δάσκαλος θα μπορούσατε να δώσετε μια διάσταση ιδιαίτερα επιμελημένη στη διοργάνωση του συνεδρίου. Στο πρόγραμμα του συνεδρίου έχει προβλεφθεί μια ενότητα με θέμα «Κοινωνική διάσταση του Καρκίνου του Προστάτη», στην οποία θα προσκληθούν εκτός των ειδικών γιατρών και ασθενείς, ώστε το συνέδριο να αποτελέσει έναν νέο πόλο έλξης για όλους εκείνους που αντιμετωπίζουν με φοβία την πάθηση. Για όλους εκείνους που αποφεύγουν την πρόληψη, ενώ αυτή καθαυτή σώζει ζωές. Ξέρετε, φιλοδοξία μας είναι να δημιουργήσουμε μια νέα σελίδα-πύλη επικοινωνίας και κοινωνικής υποστήριξης.
- Η αλήθεια είναι πως την ιδέα της ψυχολογικής υποστήριξης ασθενών με καρκίνο του προστάτη (Κ.Πρ.)¹ τη βρίσκω ιδιαίτερα ελκυστική. Ανεξάρτητα από το αν υπάρχουν τηλεφωνικά κέντρα υποστήριξης για την αντιμετώπιση του καρκίνου, θεωρώ πως στην εποχή μας λείπει κάτι εξειδικευμένο για την ψυχολογική υποστήριξη των ασθενών με Κ.Πρ., κάτι που να περιέχει όλα τα χαρακτηριστικά μιας τέτοιας περιπέτειας. Μια υποστήριξη σε όλα τα επίπεδα οργάνωσης της κοινωνίας, από το ατομικό μέχρι το πληθυσμιακό, το συστημικό, όπως θα λέγαμε στην οικολογία.

---

1. Κ.Πρ. = καρκίνος του προστάτη

Θα ήθελα, όμως, να ξέρω τι περιμένετε από εμένα, και αν η εισήγηση μου θα υποστεί κάποια κριτική, εκτός από εκείνη των επιστημονικών όρων, για τους οποίους προφανώς θα ζητήσω τη βοήθεια του Στέργιου και του θεράποντα γιατρού μου στην Αθήνα, του Ορέστη.

- Θα ήθελα να ξέρετε πως δεν υπάρχει καμία, μα καμία, προϋπόθεση για τη σύνταξη και το περιεχόμενο της εισήγησής σας, αρκεί να περιλαμβάνει τους σκοπούς για τους οποίους σας έχω ήδη πει και που όρισε η οργανωτική επιτροπή.
- Αριστείδη, γνωρίζω πως ο σκοπός κάποιας εισήγησης πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις για τις οποίες επιλέχθηκε. Εντούτοις, επειδή συνήθως στα συνέδρια αυτά εμπλέκονται διάφορα ζητήματα μάρκετινγκ, θα ήθελα να ξέρεις πως σε καμιά περίπτωση δεν θα δεχθώ παρέμβαση στα κείμενά μου, εφόσον πληρούν τα επιστημονικά στάνταρ.
- Αυτό και μόνο που λέτε μου αρκεί. Να ξέρετε πως η οργανωτική επιτροπή δεν σας δεσμεύει για κάτι.
- Λοιπόν, πριν συμφωνήσουμε θα μου δώσεις την ηλεκτρονική σου διεύθυνση για να σου στείλω τον σκελετό μιας ενδεχόμενης εισήγησής μου, και από κει και πέρα βλέπουμε.
- Πολύ καλά.
- Πόσο χρονικό περιθώριο μου δίνεις για να σου στείλω τον σκελετό;
- Κοιτάξτε, είμαστε τέλη Οκτωβρίου. Εμείς το καταληκτικό πρόγραμμα πρέπει να το κοινοποιήσουμε στους συνέδρους στα μέσα Φεβρουαρίου. Το συνέδριο θα γίνει στις 15 με 20 Απριλίου. Θα θέλαμε και μια περίληψη της εισήγησής σας, ώστε να την εντάξουμε στο ενημερωτικό φυλλάδιο. Θα έλεγα λοιπόν πως σε δύο βδομάδες θα είναι καλό να κλείσουμε τη συμφωνία μας, ώστε και εσείς να έχετε όλο το χρονικό περιθώριο μιας εισήγησης, για την οποία θεωρώ πως θα χρειαστείτε αρκετό χρόνο, δεδομένων των άλλων σας υποχρεώσεων.

- Εκτιμώ πως κάπως έτσι θα μπορούσαμε να ξεκινήσουμε. Σου δηλώνω, όμως, προς αποφυγήν πάσης παρεξήγησης, πως τίποτε δεν έχει κλείσει. Θέλω να το σκεφτώ και μάλιστα από πολλές απόψεις. Ακόμα και για οικογενειακούς λόγους. Δεν είναι λίγο να βγαίνεις και να δηλώνεις δημόσια μια περιπέτεια καρκίνου του προστάτη χωρίς να το ξέρει η οικογένειά σου, τα παιδιά σου. Ο αντίκτυπος ενδέχεται να είναι σημαντικός.
- Καταλαβαίνω. Σε καμιά περίπτωση δεν θέλω εγώ προσωπικά να σας φέρω σε δύσκολη θέση. Γνωρίζετε, όμως, πως άλλο είναι να μιλά ένας γιατρός ή ένας ειδικός ψυχολόγος-κοινωνιολόγος για τέτοια ζητήματα, και άλλο είναι να μιλά ένας ασθενής. Η βαρύτητα του παραδείγματος είναι δυσανάλογα μεγαλύτερη, σημαντικότερη.
- Θα συμφωνήσω με το σκεπτικό. Αλλά για μένα η οικογενειακή συνοχή είναι ζήτημα υψίστης σημασίας.
- Λοιπόν να σας δώσω το mail μου, και περιμένω την απάντησή σας το συντομότερο. Σε κάθε περίπτωση να ξέρετε πως εγώ θα είμαι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε πληροφορία συμπληρωματική, αλλά και ανταλλαγή απόψεων επί του όλου θέματος που αφορά την εισήγησή σας.
- Αλήθεια, για πόση διάρκεια να υπολογίσω την ομιλία μου;
- Σύμφωνα με τον προγραμματισμό που έχουμε, εκτιμώ πως η εισήγηση δεν πρέπει να ξεπερνά τα 40 λεπτά της ώρας, έτσι ώστε να μείνουν και 15 λεπτά για ερωτήσεις και ανταλλαγή απόψεων με το κοινό. Πιστεύουμε, όπως σας είπα και προηγουμένως, πως ανάμεσα στους συνέδρους θα υπάρχουν, εκτός των δημοσιογράφων, και πολίτες, όπως και γιατροί, αλλά και εκπρόσωποι παραϊατρικών επαγγελμάτων.
Άνοιξε την τσάντα του, έβγαλε ένα μπλοκ, τράβηξε από μια θήκη μια κάρτα και μου την έδωσε, λέγοντας:
- Εδώ έχω τα τηλέφωνα μου και το mail. Να σας γράψω, όμως, και τη σελίδα του συνεδρίου για να δείτε ποιο είμαστε και όλες τις δραστηριότητές μας.

Σηκώθηκε και προχώρησε στο βάθος του καταστήματος για να χαιρετίσει έναν γνωστό του. Όταν γύρισε μετά από κάποια λεπτά της ώρας, έκανε μια κίνηση και άδειασε το φλιτζάνι του καφέ του. Η ώρα είχε περάσει. Εξάλλου, πόσο χρόνο χρειάζεται κανείς να αναπτύξει μια σύντομη συζήτηση και να πιει έναν καφέ;

- Στην εισήγησή μου θα πρέπει να συμπεριλάβω και ορισμένες πληροφορίες γενικού ενδιαφέροντος, όπως τι είναι καρκίνος, δημογραφικά στοιχεία και άλλα σχετικά;
- Θα έλεγα πως ναι. Μια εκλαϊκευμένη παρουσίαση του τι είναι ο καρκίνος του προστάτη ή ακόμα και στοιχεία που αφορούν τη διάγνωσή του εκτιμώ πως θα είναι χρήσιμα. Εν πάση περιπτώσει θεωρώ πως η εμπειρία σας στο να δώσετε μια διάλεξη περιεκτική, της οποίας το κείμενο δεν θα πρέπει να ξεπερνά τις 8.000-9.000 λέξεις είναι υπέρ του δέοντος αρκετή.
- Καλώς. Θα το σκεφτώ και θα σας απαντήσω σύντομα. Πάντως, να ξέρετε πως εάν δεν είχα την πεποίθηση πως κάποια στιγμή κάποιος πρέπει να μιλήσει ανοιχτά για το όλο αυτό θέμα, θα μου ήταν δύσκολο να ανταποκριθώ στην πρόσκλησή σας.
- Το γνωρίζω. Στιγμές σαν και αυτές που θα ζήσετε εκτιμώ πως χρειάζονται ψυχή και θέληση υπερβατικού επιπέδου. Κύριε Χιντήρογλου, θα μου επιτρέψετε να σας κεράσω εγώ τον καφέ. Εξάλλου εγώ σας προσκάλεσα, εγώ πρέπει να πληρώσω.
- Ευχαρίστως, εάν δεχθείς πως στην επόμενη συνάντησή μας, η οποία προβλέπω να γίνει πάλι εδώ μια που βρεθήκαμε εύκολα, ο καφές θα είναι δικός μου.

Πλήρωσε τον λογαριασμό, σηκωθήκαμε, και εκεί στην έξοδο οι δρόμοι μας χώρισαν. Εκείνος πήρε την πορεία προς το κέντρο της πόλης, ενώ εγώ προς την ανατολική Θεσσαλονίκη. Χαιρετηθήκαμε, με τα γνωστά, «χάρηκα για τη γνωριμία» και τα άλλα συναφή.

Επιστρέφοντας στο σπίτι σκεφτόμουν το όλο σκηνικό. Δεν ήταν μια εύκολη ιστορία. Παρ' όλα αυτά είχα καταλάβει το πνεύμα που θα έπρεπε να έχει η εισήγησή μου, όπως και τον σκοπό. Σκεφτόμουν

τη δομή της, αλλά και πώς θα ξεπεράσω τα τρωτά σημεία. Από το μυαλό μου πέρασε κάποια στιγμή και η Κλειώ με τα παιδιά. Αλλά με την οικογένειά μου δεν είχα κανένα πρόβλημα, αφού ήδη γνωρίζαν πως γράφω ένα σχετικό βιβλίο με την περιπέτειά μας. Θα τους έλεγα πως με προσκαλούνε σε συνέδριο ως κεντρικό ομιλητή, και αναλόγως θα έβλεπα τις αντιδράσεις τους.

Δεν άργησα να φτάσω στο σπίτι, παρά τον αργό βηματισμό μου. Η επιστροφή μου κράτησε περίπου 45 λεπτά. Συνήθως όταν σκέφτομαι, δεν μπορώ να περπατώ γρήγορα. Φτάνοντας στο σπίτι ρίχνω και ένα τηλέφωνο για να ρωτήσω αν χρειάζονται κάτι πριν ανέβω. Μου απάντησαν πως όλα είναι έτοιμα και πως το τραπέζι είναι στρωμένο για το μεσημεριανό. Πήρα τις κυριακάτικες εφημερίδες και ανέβηκα στο σπίτι. Στην είσοδο συνάντησα τον φίλο μου τον Μενέλαο. Κλείσαμε ραντεβού για έναν απογευματινό καφέ, αφού χάσαμε τον πρωινό της Κυριακής. Σχεδόν κάθε Κυριακή πάμε για καφέ. Με τον Μενέλαο μεγαλώσαμε μαζί από παιδιά στην ίδια γειτονιά. Η ζωή τα έφερε έτσι και μένουμε στην ίδια πολυκατοικία από τότε που παντρευτήκαμε. Ο Μενέλαος ήξερε την περιπέτειά μου και ήταν από τους σημαντικότερους συμπαραστάτες μου.